

2. Загальноєвропейські стандарти вивчення, викладання та оцінювання мови. Language Policy Unit, 2001. 361 с.

3. Хоменко О. В. Іншомовна підготовка студентів економічних спеціальностей в контексті глобалізації: монографія: для викладачів інозем. мов ЗВО екон. профілю, так і для викладачів екон. дисциплін. Київ: КНУТД, 2014. 363 с.

4. Тарнопольский О. Б. Навчання через зміст, змістовно-мовна інтеграція та іншомовне занурення у викладанні іноземних мов для професійних цілей у немовних вишах. URL: https://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2011_3_4 (дата звернення: 20.08.2024).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-478-8-27>

USING THE COACHING METHOD IN EDUCATION

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КОУЧИНГУ В ОСВІТІ

Kolesnychenko Yu. L. **Колесниченко Ю. Л.**

*Head of the boys' boarding house
Odesa private educational institution
"Tikva – Or Sameach"
Odesa, Ukraine*

*завідуючий пансіону хлопців
Одеський приватний заклад освіти
"Тіква – Ор Самеах"
м. Одеса, Україна*

Коучинг не вчить, а допомагає вчитися (Тімоті Голлвей).
Я не можу нікого нічому навчити, я тільки можу змусити думати
(Сократ (470–399 до н.е.).

Головна ідея Нової української школи і нового Стандарту зокрема – навчання, побудоване на компетентностях, які визначені «Рекомендаціями Європейського парламенту та Радою Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя» (травень 2018 р) [1, с. 2].

Концепція Нової української школи передбачає нові підходи до навчання, які ґрунтуються на засадах педагогіки партнерства, співпраці між учнями, вчителями та батьками, відхід від авторитарної моделі комунікації, що вимагає переосмислення ролі і педагога, і учня та формування характеристик сучасного вчителя, що містяться у Концепції Нової української школи завдяки педагогічному коучингу як методу, який допомагає розкрити потенціал кожної особистості.

Усім нам у житті доводиться бути у ролі: наставника, тренера або музи, що надихає («мати», «батько», «вихователь» «учитель»,

«викладач»), – тобто бути коучем. Але залежно від професійної спрямованості та цілеспрямованості коучі, як і зазначені ролі, користуються зовсім іншими списками цілей.

Філософія коучингу: кожна людина живе з почуттям того, що він здатний на більше. Коучинг – допомога в реалізації цього почуття: кожна людина може все, що вона захоче; кожна людина знає, чого вона хоче; для того, щоб досягти своїх цілей, треба усвідомлювати реальність, бути всебічним і рухатися вперед; хочеш бути щасливим і успішним – будь! Критерії щастя і успіху ти обираєш сам; кожна людина несе відповідальність за те, як проходить його життя.

На думку Тімоті Голві, коучинг – це метод розкриття потенціалу людини для максимізації власної продуктивності й ефективності [6, с. 264]. Однак це більше, ніж метод, це – спосіб мислення. Основне завдання коучингу – не навчитися чомусь, а стимулювати самонавчання, щоб в процесі діяльності людина змогла сама знаходити і отримувати необхідні знання.

За визначенням ICF (Міжнародною Федерацією Коучинга), професійний коучинг – це безперервне співробітництво, яке допомагає клієнтам досягти реальних результатів у своєму особистому і професійному житті. За допомогою процесу коучингу клієнти поглиблюють свої знання, покращують свій ККД і підвищують якість життя. «Коуч є дослідником талантів і потенціалу», – С. Канніо [5, с. 240].

В педагогічному коучингу беруть участь всі учасники освітнього процесу, надалі (здобувач освіти) – вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі, стажисти, аспіранти (ад'юнкти), докторанти, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти [4, с. 3]. Учасник освітнього процесу сам формулює свої цілі і критерії досягнення, стратегії і кроки, зіставляючи їх з цілями начального закладу.

Мета методу педагогічного коучингу – максимальне підвищення результативності особистості (учень, студент, вихователь, викладач, тренер) в її персональній та професійній діяльності. Коучинг – один з інструментів розвитку творчого та критичного мислення.

Основна ціль коучингу в освітньому процесі це: розкриття внутрішнього потенціалу особистості здобувача освіти для максимізації власної продуктивності й ефективності.

Критерії цілей коучингу в освітньому процесі.

1. Позитивно сформульовані.
2. Конкретні, тобто детально і чітко сформульовані.
3. Чи адекватна дійсності.

4. Чи реальна, тобто відповідає умовам і обставинам здобувача освіти, об'єктивній реальності і здоровому глузду.

5. Чи відповідає цінностям, тобто цінна, важлива для здобувача освіти.

6. Екологічна, тобто не шкодить здобувачу освіти і навколишньому світу.

7. Визначено в часі, має чіткі часові рамки початку реалізації та закінчення.

8. У зоні відповідальності здобувача освіти, тобто керована здобувачем освіти від початку і до кінця.

9. Особиста.

10. Виміряна особистими критеріями.

Для досягнення поставлених цілей вирішуються наступні завдання:

– розвиток особистості здобувача освіти через акцентування відповідальності кожного з учасників;

– реалізація принципу дитиноцентризму (орієнтованування на дитину);

– реалізація компетентнісного підходу у здобувачів освіти;

– створювання умов спрямованих на ефективну організацію процесу пошуку вчителем та учнем шляхів досягнення важливих для них цілей і вибору оптимального темпу просування;

– впровадження інноваційної методики і техніки коучингу.

Але існують перешкоди реалізації коучингу в освіті, які треба буде адаптувати саме під педагогічну діяльність, а саме:

– психологічний опір особистості, так як реалізація ідей коучингу передбачає руйнування багатьох стереотипів в свідомості і формування нових звичок;

– сильна залежність результатів методу від особистості і підготовки тренера – коуча, що призводить до нестабільності результатів навчання за однією і тією ж програмою.

За сферою застосування, розрізняються:

– кар'єрний коучинг

– бізнес-коучинг

– коучинг особистої ефективності

– лайф-коучинг та інші.

У забезпеченні якості впровадження Концепції Нової української школи вчитель та вихователь повинен володіти множинними ролями тренера, такими як: наставник, фасилітатор, лідер, консультант, менеджер.

Всі ці ролі об'єднує метод педагогічного коучингу, де у процесі здобувач освіти фокусується на навичках, необхідних для успіху і підвищення власних результатів. Після того як здобувач освіти вибрав

тему сесії, коуч спостерігає, питає і слухає, допомагаючи проаналізувати концепції та принципи, які допомагають розкрити можливості і спланувати дії. В результаті у здобувача освіти з'являється розуміння щодо найбільш ефективних шляхів досягнення бажаного. Педагогічний коуч забезпечує підтримку для розвитку вже наявних у здобувача освіти ресурсів, здібностей і творчих сил. Він підсилює усвідомлення власних можливостей, що веде до більш продуктивним життєвим виборів.

Результативність у коучингу досягається внаслідок того, що людина робить вибір і діє за підтримки коуча, завдяки здібностям коуча і спеціальним коучинговому методу. Таким чином, маємо низку послідовних дій, які в результаті формують портрет ідеального образу для здобувача освіти, який він сам для себе створив у продовж супроводу коуча (визначив для себе напрямок, в якому він буде самостійно рухатися на даному етапі і самостійно створює собі план дій, алгоритм досягнення мети у супроводі коуча). Алгоритм можливо створити за допомогою моделі коучингу, враховуючи індивідуальність запита здобувача освіти.

Висновок.

Педагогічний коучинг це:

- зростаючий процес, в ході якого педагог дізнається про власні можливості, що складають його прихований потенціал.
- процес, що допомагає вчителю поглянути на розвиток його особистості, на конкретний етап її розвитку.
- процес, що дозволяє особистості при використанні потрібних методів і прийомів досягти найвищих результатів.
- процес, в ході якого особистість повинна найефективнішим способом управляти собою самостійно.
- процес, в якому людина, отримує велику радість від своїх успіхів і досягнень.

Суть методу – набір технік, доповнений цілим рядом специфічних прийомів і спрямований на швидке досягнення результату.

Основна процедура коучингу – діалог, задавання ефективних питань та уважне вислуховування відповідей. Під час цього діалогу відбувається повне розкриття потенціалу учасника освітнього процесу, підвищується його мотивація, і він самостійно приходять до важливого для себе рішення і реалізує намічений шлях.

Педагогічний коучинг в умовах Концепції Нової української школи надає змогу педагогічним працівникам розкрити потенціал кожної особистості за допомогою динамічної комбінації знань, умінь, навичок та способів мислення через принцип дитиноцентризму з урахуванням її індивідуальних потреб.

Література:

1. Державний стандарт початкової освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02. 2018 р. № 87 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
2. Закон України "Про освіту" від 05.09.2017 N 2145-VIII URL:[https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1BB_\(2017\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1BB_(2017))
3. Нежинська О.О., Тименко В. М. Використання коучингу в системі вищої освіти України. Вісник післядипломної освіти : зб. наук.: АТОПОЛ ГРУП, 2015.Вип. 15(28). С. 236–245.
4. Розвиток сучасного коучингу. Перебіг коучингу URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%83%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B3>
5. Cannio S., Carvalho C. Mentoring with a Coaching Attitude: International corporate mentorship that works. Open University Press, 2023. 330 p.
6. W.Timothy Gallway. The Inner Game of Tennis: The Classic Guide to the Mental Side of Peak Performance.London,2010. 264 p.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-478-8-28>

CULTURAL SOCIALIZATION FOR EDUCATIONAL APPLICANTS IN THE FORM OF VALUES SCALE AND CREATIVE POTENTIAL IN ACADEMIC COURSE “CULTURAL STUDIES”

КУЛЬТУРНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК ШКАЛА ЦІННОСТЕЙ ТА ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ З ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Коручко Н. В. Копичко Н. В.

*practical psychologist, master
Separate Structural Subdivision "Technical
Professional College of Kremenchuk
Mykhailo Ostrohradskiy
National University"
Horishni Plavni, Poltava region, Ukraine*

*практичний психолог, магістр
Відокремлений структурний підрозділ
«Політехнічний фаховий коледж
Кременчуцького
національного університету
імені Михайла Остроградського»
м. Горішні Плавні, Полтавська область,
Україна*

Вступ. На сучасному етапі культурологія є дисципліною, що дає змогу об'єктивно висвітлити труднощі та суперечності, властиві суспільству. Від початкового етапу історії, людство намагалося